

KENNETH SOLJAN 50-VUOTISJUHLAKILPAILUN TUOMIO

KENNETH SOLJA 50 YEARS JT AWARD

Kiitän Suomen tehtäväniekkoja 50-vuotisjuhlakilpailuni järjestämisestä ja Neal Turneria lupautumisesta kilpailun luottamusmieheksi. Kilpailuuni tuli 29 laatijalta kaikkiaan 37 tehtävää, joiden pituus vaihteli 4-16 siirron välillä. Alla lista jakaumasta:

a#4	4 kpl
a#4½	5 kpl
a#5	11 kpl
a#5½	4 kpl
a#6	5 kpl
a#7	2 kpl
a#8	1 kpl
a#9	2 kpl
a#10	2 kpl
a#16#	1 kpl

Olen iloinen siitä, että kilpailuun osallistuneet laatijat ovat huomanneet kiinnostukseni ennen kaikkea pitkiä apumatteja kohtaan. Sitten muutama sana tehtävistä. Valitettavasti valtaosassa tehtävistä oli vain yksi ratkaisu siitä huolimatta, että tänä päivänä jopa kuusisiirtoisen apumatin laadintaan täytyy miettiä kahta analogista ratkaisua. Kuusisiirtoisen voi laatia yhdellä ratkaisulla tehtävän siitä kärsimättä, mutta esimerkiksi neljäsiirtoiseen minä itse laadin joko kaksi tai neljä ratkaisua riippuen ideasta ja mahdollisesta kilpailusta, johon se on menossa.

Luottamusmies Neal Turner ilmoitti jo antaessaan minulle tehtävät, että tehtävä numero 22 Ke2-Kb7 on kärkehtänyt. Tutkin kyseisen tehtävän ja se sisälsi niin runsaasti sivuratkaisuja, että sen korjaaminen ilman suurta konstruktion muutosta ei lie ne mahdollista.

Sitten muista tehtävistä jotka eivät mahtuneet palkintolistaani.

1) Dualistiset korotukset

Parissa tehtävässä oli valkealla tai mustalla mahdollisuus tehdä erilaisia korotuksia ja koska olen itse aikamani oppinut, että apumatin ratkaisun täytyy olla yksimääreinen, pudotin nämä tehtävät suoraan pois. (Tehtävät 23 Kc6-Ka5 ja 13 Kf3-Kh1).

2) Edeltäjät mahdollisia

Katselin läpi parin tehtävän kohdalla mahdollisia edeltäjiä ja mielestäni löysin molemmille pari sopivaa joskaan en täysin samanlaista edeltäjää. Pidin erityisesti toisesta, kilpailun pisimmästä tehtävästä, mutta löysin sille niin läheisen edeltäjän PDB:stä, että pudotin tehtävän edeltäjävaaran takia. Lisäksi molemmissa on hyvin samankaltainen ajatus, että jos sijoitaisin toisen pitäisi toinenkin sisällyttää tuomioon. (Tehtävät 19 Kb1-Kb6 ja 37 Kh1-Ka8).

3) Yksiratkaisuiset

Paljon tehtävissä oli yksiratkaisuisia, joissa ei ollut oikein mitään muuta ideaa tai ainakaan ei minulle paljastunut mikä idea oli tai jos idea löytyi, niin olisin kaiwannut vielä toista analogista ratkaisua. Tällaisia tehtäviä olivat: tehtävä 3 Kg8-Ka1, a#5# kaippaa toista ratkaisua, tehtävä 7 Kc2-Ke8, a#4½ idea ei avautunut, tehtävä 8 Kc5-Kd1, a#6 kaippaa toista ratkaisua, tehtävä 9 Ka1-Kc2, a#6 kaippaa toista ratkaisua, tehtävä 10 Kh1-Kc8, a#5 liian kevyt, vaikuttaa mukaantulotehtävältä, tehtävä 26 Kh2-Kc5, a#6 kaippaa useampaa ratkaisua esim. eri nappulan alkusiirto d6:een, tehtävä 28 Kb3-Kh8, a#6 sisältö liian kevyt, tehtävä 29 Ke1-Ka1, a#5½ hyvä tematiikka, mutta kaippaa toista ratkaisua, tehtävä 35 Kc5-Kh2, a#6 mukaantulotehtävä. Jätän nämä tehtävät siis tuo-

mion ulkopuolelle, jotta laatijat voivat niitä parantaa ja esitellä ne meille vieläkin parempina.

4) Muut

Loput palkittujen ulkopuolelle jäävät tehtävät sisälsivät erilaisia jopa hienojakin elementtejä, mutta niissä tuli oikeastaan vain tuomarin mieltymys toisentyypisiin ja/tai -sisältöisiin tehtäviin.

Sitten palkittuihin tehtäviin:

I thank Suomen tehtäväniekat for organizing my 50th anniversary JT and Neal Turner for acting as the tourney director. For this tourney I received 37 problems from 29 composers, the lengths of the problems ranging from 4 to 16 moves. For the distribution, see the Finnish text.

I am happy that the participants have noticed my interest in long helpmates. Some words about the problems. Unfortunately most problems had only one solution, in spite of the fact that nowadays even when composing a h#6 the composer should think about having two analogous solutions. A six-mover may have only one solution and still be OK, but when composing a four-mover I would have either two or four solutions, depending on the idea and the competition to which I was sending it.

When giving me the problems Neal Turner noticed about a cook in problem no. 22 (Ke2-Kb7). I checked the problem and saw that it had so many cooks that probably it cannot be repaired without big changes in construction.

Then something about other problems which remained outside the award.

1) Dualistic promotions

In a couple of problems white or black were able to promote into different pieces, and as I have been taught that

a h# must have a dualfree solution, I dropped those problems – no. 23 (Kc6-Ka5) and no. 13 (Kf3-Kh1) – outright.

2) Possible anticipations

For two problems I searched for possible anticipations and for both I found a couple of rather similar – though not identical – problems. I especially liked the other, which was the longest h# in the tourney, but the anticipation I found in the PDB was so close that I had to drop it. Furthermore, the main idea in both is so similar that if I took one in the award, I would have to take the other as well. Problems no. 19 (Kb1-Kb6) and no. 37 (Kh1-Ka8).

3) Problems having one solution

Many problems had only one solution and no clear idea, or at least I was unable to find it; or when I did find the idea I would have wanted another, analogous solution. Such problems were:

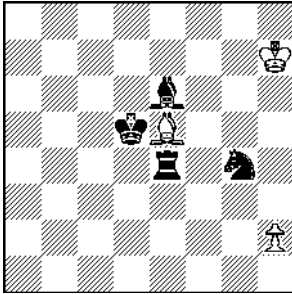
no. 3 (Kg8-Ka1, h#5) should have another solution; no. 7 (Kc2-Ke8, h#4½) I couldn't find the idea; nos. 8 (Kc5-Kd1, h#6) and 9 (Ka1-Kc2, h#6) should have another solution; no. 10 (Kh1-Kc8, h#5) is too light, it rather seems to be a problem just sent for participation; no. 26 (Kh2-Kc5, h#6) should have at least two solutions, eg. another piece moving to d6; no. 28 (Kb3-Kh8, h#6) is too light; no. 29 (Ke1-Ka1, h#5½) has a good thematic content but needs another solution; no. 35 (Kc5-Kh2, h#6) is just sent for participation. I leave these problems outside the award so that the composers may make better versions of them.

4) Others

The rest of the problems left outside the award contained different, even fine elements, but the judge just has not taste for just these types or contents.

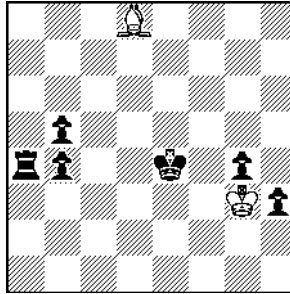
Here are the awarded problems:

1. p. / 1st Prize
Daniel Novomeský (SVK)

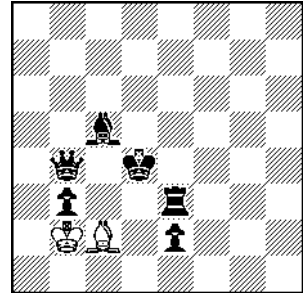
a#5 2.1.1... 3+4

2. p. / 2nd Prize
Viktor Syzonenko (UKR)

a#5 3.1.1... 2+6

3. p. / 3rd Prize
Timo Koistinen (FIN)

a#4½ b) +mTd2 2+6

1. palkinto / 1st Prize Daniel Novomeský, Slovakia

Toistomallimatit miniatyyrissä. Upeaa mustien nappuloiden hallintaa. Mustan pelissä havaittavissa jäänteitä tietystä teemasta, kun nappulat siirtyilevät samoihin ruutuihin, joista juuri musta on poistunut. Nautittavat kaksi ratkaisua suoraan samasta kiviosta. Mestarin työtä.

Echoed modelmates in a miniature. The black pieces are masterfully controlled. The black moves show traces of the theme follow-my-leader. Two enjoyable solutions without twinning. The work of a master.

1.Re3 h3 2.Lg4 Lh2 3.Lf3 Lg1 4.Ke5 Kg6 5.Kf4 Lh2#, 1.Lf5+ Kg8 2.Ke6 Lg3 3.Kf6 h4 4.Te6 h5 5.Re5 Lh4#.

2. palkinto / 2nd Prize Viktor Syzonenko, Ukraina

Sisältää kaksi kuningaspatteria, jotka myös tekevät matit. Olisi jo näillä kahdella ratkaisulla sijoittunut korkealle. Kolmas ratkaisu oikeastaan parittomana sotkee hiukan kuvaa. Valkea minimaali ilman komervenkkejä. Taitavaa työtä. Onnittelut!

There are two mates by a K/B-battery, and already with these two solutions this problem would have earned a high placement. As a matter of fact, the third pairless solution is a bit confusing. White

minimal without complexities. Skillful work. Congratulations!

1.Ta1 Kf2 2.Kf4 Ke2 3.Kg3 Lh4+ 4.Kh2 Kf2 5.Th1 Lg3#, 1.Ta3+ Kh4 2.Kf3 Kg5 3.Kg3 Kf6 4.Kh4 Le7 5.Tg3 Kg6#, 1.Kd5 Kf4 2.Kc6 Ke5 3.Kb7 Kd6 4.Ka6 Kc7 5.Ka5 Kb7#.

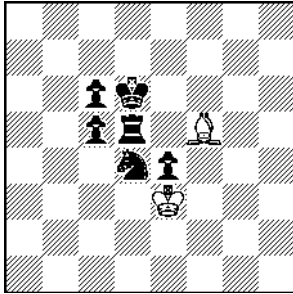
2. palkinto / 2nd Prize Timo Koistinen, Suomi

Kaksiratkaisuinen valkea-alkuinen apumatti, johon b-muodossa lisätään musta torni. Jälleen olisin kääntänyt idean toisinpäin ja aloittanut b-muodosta. Tällöin olisi vähennetty tuo samainen torni ja päädytty nykyiseen kuvioasemaan. Valkea minimaali kuten moni muukin tämän tuomion kärkipäässä. Olisin kaivannut toista ratkaisua muotoihin jotta korkeammalle sijoittuminen olisi ollut mahdollinen.

A white-to-move h# with two solutions, created by a twin in which a black rook is added. I would have turned this the other way round, starting with the b-form (when the other form would have been reached by removing the rook). A white minimal, as many other top problems in this award. I would have preferred another solution in both forms, then a higher placement would have been possible.

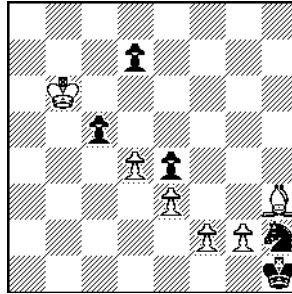
a) 1.- Lxb3 2.Kd3 Ka2 3.Dd4 Ld1 4.Lb4

1. kum. / 1st HM
Jaroslav Štúò (SVK)

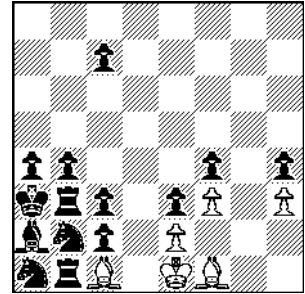
a#4 b) vsf5 2+6
c) vse4

2. kum. / 2nd HM
Guy Sobrecases (FRA)

a#5 2.1.1... 6+5

3. kum. / 3rd HM
Norbert Geissler (DEU)

a#10 6+14

Kb3 5.Ld2 Lc2# b) 1.- Kb1 2.b2 La4 3.Kd3 Ka2 4.De4 Kb3 5.Ld4 Lb5#.

1. kunniamaininta / 1st HM Jaroslav Štúò, Slovakia

Valkean minimaali tai ainakin melkein sellainen. Hyvin toteutettu kolmivaiheinen apumatti, johon toki vielä kaipaisiin kuhunkin muotoon toista ratkaisua, jonka jälkeen käsissäni olisi huipputehtävä. Tosin muodot voisivat olla toisinpäin, jolloin kuvioasemasta vähennettäisiin valkeita nappuloita sen sijaan, että nyt siihen lisätään yksi valkea sotilas.

A white minimal, at least almost. A fine realization of a three-phase h#. Still, I wish there were another solution in each form – then we would have a real masterwork. Also, the forms could be the other way round, removing a white man, whereas now we are adding one.

a) 1.Rb5 Kf4 2.Td4 Kg5 3.Kd5 Kf6 4.Rd6 Le6# b) 1.Re6 fxe6 2.Ke5 e7 3.Td6 e8D 4.Kd5 Dxe4# c) 1.Te5 Kf4 2.Te7 Le6 3.Rb5 Kf5 4.Rc7 e5#.

2. kunniamaininta / 2nd HM Guy Sobrecases, Ranska

Kaikista muista tehtävistä poikkeava idea tässä tehtävässä. Sekä valkea että musta kuningas kulkevat eri ratkaisuisia samaa polkua eri suuntiin. Loistava idea. Mattikuvat tässä tehtävässä sitten pudot-

tavatkin sen arvoa. Kaksi erilaista korotusta tarpeen mukaan. Hyvä tehtävä!

Here we have an idea, which is different from all the other problems. In the two solutions, both kings walk the same path in opposite directions. A magnificent idea. On the other hand, the mating pictures detract from the value of the problem. Two different promotions, as needed. A good problem!

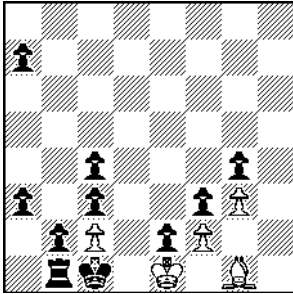
1.cxd4 Kc5 2.dxe3 Kd4 3.exf2 Ke3 4.f1L Kf2 5.Lxg2 Lxg2#, 1.Kg1 dxc5 2.Kxf2 c6 3.Kxe3 c7 4.Kd4 c8D 5.Kd5 Dc5#.

3. kunniamaininta / 3rd HM Norbert Geissler, Saksa

Raskain tehtävä asemallisesti. Tehtävässä minua miellyttää se tapa, jolla nappulat on saatu pidettyä kurissa. Valkealla on juuri aikaa karata tarpeeksi kauas alarivillä suojaan. Loppuasemassakaan ei ole ylimääräisiä, korotettuja nappuloita. Valkea tekee ainokaisella jäljellä olevalla upseerillaan kauniin matin. Itselleni tuli mieleen tuomiota kirjoittaessani eräs 70-vuotispäiväksi laadittu oma tehtäväni, joka oli omistettu Osmo Kailalle, A. G. Ojaselle ja Jan Hanneliukselle (Kh1 Dg4 Tg1 h4 Lf1 f4 Rf3 h3 sf2 h2 - Kb2 Da1 Ta4 Lc3 c4 Rb4 sd5 a#2).

The heaviest position in this tourney. The way the pieces are controlled is

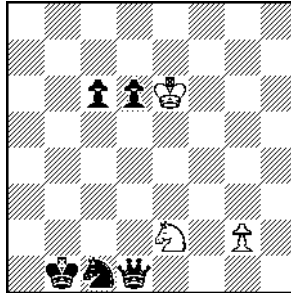
main. / Comm.
Steven B. Dowd (USA)

a#7

5+10

main. / Comm.
Aleksandr Zhuk (UKR)

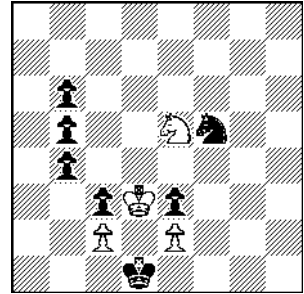

a#4

b) Kb1-e3

3+5

main. / Comm.
Ladislav Belcsak (USA) &
Guy Sobrecases (FRA)

a#5½

2.1.1...

4+7

pleasing. The white king has just enough time to flee into safety along the first rank. There are no obtrusive pieces in the mating position. White delivers a beautiful mate with his last remaining officer. While I was writing this award, I remembered a problem of my own, composed for the 70th birthday of Osmo Kaila, A. G. Ojanen and Jan Hannelius. (Position in the Finnish text.)

1.c6 Lg2 2.c5 Kf1 3.c4 Kg1 4.Txc1+ Lf1 5.Rd3 exd3 6.Tcb1 d4 7.c1L Lxc4 8.Kb2 Kf1 9.Kc2 Ke2 10.T1b2 Ld3#.

Maininnat ilman järjestystä / Commendations without order:

Maininta / Commended Steven B. Dowd, USA

Mustan daamin korottuminen ja sen varsin erikoinen tie uhrautumaan, jotta valkea lähetti saisi tehtyä matin mustasta kuninkaasta. Valkean pelissä viisi ensimmäistä ovat pakkosiirtoja.

The promoted queen makes a curious sacrificial trip in order to create the possibility of mate, by the white bishop. White's first five moves are forced.

1.a2 Lh2 2.a1D Lg1 3.Da4 Lh2 4.Dxc2 Lg1 5.Dh7 Lh2 6.Dh4 gxh4 7.c2 Lf4#.

Maininta / Commended Aleksandr Zhuk, Ukraina

Muuten hyvässä tehtävässä tulee mieleen, että eikö mustan kahta sotilasta ole millään poistettavissa, sillä ne ottavat vain sivuratkaisut pois. Myös muodot kaipaavat lisää ratkaisuja. Toisessa muodossa ei valkean sotilasta valitettavasti tarvita lainkaan, mikä on miinus tehtävässä. Olen sijoittanut tehtävän kuitenkin, koska se on mielestäni parempi kuin moni tuomion ulkopuolelle jäänyt.

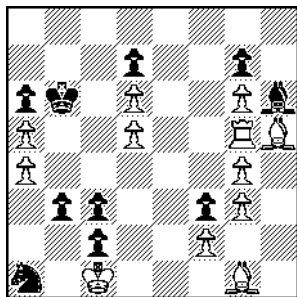
The problem is otherwise quite good, but one wonders isn't there any way of getting rid of the black pawns, which are just used against cooks. Also, both forms should have another solution. In the a-form the white pawn is not used, which is a flaw. Anyway, I have included the problem here, because I think it is better than many of those left outside the award.

a) 1.Rd3 Kxd6 2.Rb2+ Kc5 3.Ka2 Kb4 4.Da1 Rc3# b) 1. Kf2 Rg1 2.Kg3 Kf5 3.Kh4 Kf4 4.Dh5 g3#.

Maininta / Commended Ladislav Belcsak, USA & Guy Sobrecases, Ranska

Toistomallimatit hyvin symmetrisessä asemassa. Se mikä tehtävän pelastaa on, että peli ei ole symmetristä. Toivon, ettei tälle asemalle löydy edeltäjää, sillä hyvin

main. / Comm.
Marko Ylijoki (FIN)

a#9 2.1.1... 12+10

tutulta asema kyllä tuntuu. Muuten hyvin kaunista peliä valkea-alkuisessa kuusisiirtoisessa.

This rather symmetrical position leads into echoed model mates. The problem is saved by the non-symmetrical play. I hope that no anticipation will be found, as the position seems to me quite familiar. Otherwise this white-to-play h#6 has very beautiful play.

1.- Ke4 2.Kxe2 Kf4 3.Ke1 Kf3 4.e2 Kg2 5.Re3+ Kg1 6.Rd1 Rf3#, 1.- Rc6 2.Rg3 Rxb4 3.Rf1 Kxc3 4.Kxe2 Kb2 5.Ke1 Kc1 6.e2 Rd3#.

Maininta / Commended Marko Ylijoki, Suomi

Hieno pitkä apumatti, mutta korkeammalle sijoittumisen pilaa mustan oleminen shakissa alkuasemassa. Mielestäni laatija voisi tutkia, onko mahdollista tehdä sama tehtävä ilman alkushakkia, jolloin voisi tehtävälle kunniamaininnan antaa. Peli hyvin nautittavaa ja tarkkaa. Hyvin onnistunut vieläpä kahdella ratkaisulla!!

A fine, long helpmate, but because of the check in the diagram I cannot place it higher. I think the composer should look for a possibility of avoiding that check; then the problem would be worth a honorary mention. The play is very enjoyable and precise. A very successful problem, with two solutions!!

1.Kxa5 Lh2 2.Kb4 Lg1 3.Kc4 Lh2 4.Kd3 Lg1 5.Ke2 Lh2 6.Kxf2 Lg1+ 7.Kxg3 a5 8.Kf4 Te5 9.Lg5 Lh2#

1.Kc5 Lh2 2.Kxd6 Lg1 3.Ke7 Lh2 4.Kf6 Lg1 5.Kxg5 Lh2 6.Kf6+ g5+ 7.Kf5 gxh6 8.Kg5 g4 9.Kxh6 Lf4#.

Kirkkonummi 5.7.2009

Kenneth Solja

Osanottajat / *Participants*: Ladislav Belcsak (USA), Gerard Bouma (Alankomaat/Netherlands), Udo Degener (Saksa/Germany), Mirko Degenkolbe (Saksa/Germany), Walter A. Diaz (Argentiina/Argentina), Steven B. Dowd (USA), Krzysztof Drazkowski (Puola/Poland), Norbert Geissler (Saksa/Germany), Harald Grubert (Saksa/Germany), Bas de Haas (Alankomaat/Netherlands), Jozef Holubec (Slovakia), Christopher Jones (UK), Christer Jonsson (Ruotsi/Sweden), Timo Koistinen (Suomi/Finland), Ing. Dieter Müller (Saksa/Germany), Daniel Novomeský (Slovakia), Jorma Pitkänen (Suomi/Finland), Mecislovas Rimkus (Liettua/Lithuania), Michael Schlosser (Saksa/Germany), Andreas Schönholzer (Sveitsi/Switzerland), Dimi. Seisler (Viro/Estonia), Guy Sobrecases (Ranska/France), Jaroslav Štúò (Slovakia), Viktor Syzonenko (Ukraina/Ukraine), Henry Tanner (Suomi/Finland), Rolf Wiehagen (Saksa/Germany), Tcheslav Yakubovsky (Valko-Venäjä/Belarus), Marko Ylijoki (Suomi/Finland), Aleksandr Zhuk (Ukraina/Ukraine).

Huomautukset on lähetettävä viimeistään 30.11.09 osoitteeseen Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).

Please send your claims against the award to Neal Turner (address in the Finnish text) before November 30, 2009. (Translation: Henry Tanner)